

VILA SCHOWANEK V JIŘETÍNĚ POD BUKOVOU

ARCHITEKT	Robert Hemmrich (1871 – 1946)
DOBA VZNIKU	1908
ADRESA	Jiřetín pod Bukovou, Jiřetín pod Bukovou 103
PROHLÍDKA	So 10–11 hodin (a po domluvě, Tel. +420 483 381 687)
INFORMACE	www.vila-schowanek.cz

Jiřetín pod Bukovou je malá zapadlá osada severovýchodně od Jablonce nad Nisou. V letech 1906 až 1908 zde byla založena dřevozpracující firma Schowanek. Přímo vedle továrny se nachází vila továrníka a zakladatele firmy Johanna Schovánka, který byl později znám pod německým jménem Schowanek.

Vila byla v roce 1908 navržena architektem Robertem Hemmrichem, rodákem z Jablonce nad Nisou, který v letech 1885 až 1889 studoval v Liberci. Robert Hemmrich navrhl a modernizoval řadu budov v Čechách, mezi něž patří například hotel Praha v Liberci (náměstí Dr. Edvarda Beneše, číslo 3/19), městské lázně v Novém Městě pod Smrkem (Ludvíkovská ulice, číslo 38), městské lázně v Jablonci nad Nisou (nároží Poštovní ulice a ulice Budovatelů) nebo kostel svatého Josefa v Loučné nad Nisou (součást Janova nad Nisou). Kromě toho byl členem svazu německých umělců v Čechách, který byl pod jménem »Metznerbund« založen v roce 1929.

Vila Schowanek byla luxusně zařízena a obklopena velkým parkem. V okolí vily se nacházel také malý skleník, bazén a kašna. Dodnes se zachovaly mramorové krby, parketové podlahy, malby na skle, stěny z ušlechtilého dřeva nebo z mramoru, kazetové stropy s osvětlením a mnoho dalších dekorativních prvků.

Za zmínku stojí také zimní zahrada dekorovaná mramorem a okny z broušeného skla. Svou definitivní funkcionální podobou získala budova během přestavby ve třicátých letech.

V roce 1906 koupil Johann Schowanek od místního obchodníka s uhlím pozemek, na kterém se nachází dnešní továrna s vilou. Jeho cílem byla postupná výstavba továrny, zaměřené na výrobu soustružnických produktů.

Robert Hemmrich navrhl za tímto účelem v roce 1913 třípatrovou výrobní budovu. Poté – rovněž za podpory architekta Hemmricha – následovalo rozšíření celého objektu. Zpočátku se zde vyráběly především dřevěné perly, knoflíky a další malé soustružené předměty. V roce 1927 došlo k rozšíření výroby a zahájení produkce dřevěných hraček. Po zestátnění po druhé světové válce byla výroba rozšířena o produkci pianové a klavírní mechaniky.

Současný název Detoa s.r.o. obdržela firma po privatizaci v roce 1993.

V roce 2009 provedla obec Jiřetín pod Bukovou kompletní opravu vily, která je od té doby využívána jako muzeum. Muzeum poskytuje návštěvníkům bohatou nabídku. Mohou se například zabývat místní historií nebo si prohlédnout soukromou sbírku rodiny Schovanků. V muzejní expozici v areálu továrny, která je spojená s exkurzí do jednotlivých výrobních provozů a umělecké dílny, mohou návštěvníci prožít více než stoletou tradici výroby. Vilu Schowanek je možné si prohlédnout každou sobotu mezi 10.00 a 11.00 hodin. Za příplatek ve výši 50 Kč si lze u starosty obce domluvit individuální prohlídku.

www.topomomo.eu

